

Fomentar la pau a Euskadi

Tothom sense excepció sap que ETA és capaç de matar. I tothom sense excepció sap que des que ETA matà el candidat del PP a l'alcaldia de Sant Sebastià, Gregorio Ordóñez, al gener de 1995, els objectius de l'organització armada escapen a la "lògica militar" a què ens té acostumats. Després d'aquell salt qualitatiu en la seua guerra particular, vingueren José María Aznar, encara candidat a la presidència del govern espanyol i tantes víctimes més -del PSOE, del PP, del món judicial, del sindicat nacionalista ELA-STV, etc.-, però cap amb les característiques de l'execució de Miguel Angel Blanco. Mai abans, la sensació d'aplicació de la pena de mort havia estat tan clara. L'assassinat de Blanco es tracta, sens dubte, d'un dels obstacles més importants per a la consecució de la pau a Euskadi.

Però aquest nou límit -democràtic i de la realitat- que ETA ha traspassat ha posat en evidència altres límits que, després de l'allau mediàtic, comencen a preocupar ja els sectors més moderats del nacionalisme. S'han evidenciat, sobretot, les limitacions reals del govern espanyol per a exercir una política encaminada realment a aconseguir la pau al País Basc. Si d'alguna cosa ha de servir la demanda de pau de les històriques manifestacions que s'han succeït arreu no és precisament perquè l'estat combatesca la violència amb violència, sinó per actuar amb fermesa a l'hora de col·locar els fonaments d'una pau que s'esvaeix i que deixa el seu lloc a una fractura en la societat basca que el govern espanyol hauria d'evitar. El missatge de la societat és la voluntat de pau. Però en nom de la pau s'ha d'actuar tan fredament o més que els qui actuen en nom de la guerra, mai no en calent. La democràcia i la pau que reclamen lícitament centenars de milers de ciutadans bascos es torna guerra quan assetgen l'esquerra *abertzale* de manera violenta. Les solucions polítiques, preses en nom d'un crit unànim de pau, tampoc no passen per

reproduir errors que ja s'han comès abans. No passen per "aïllar els violents" amb més violència impune, per la il·legalització d'un partit que té el suport del 15% de la societat basca, per desinformar la societat desproveint-la de valuoses informacions sense les quals qualsevol anàlisi de la realitat es fa impossible... Les solucions seran fruit de la freda valentia política que no s'amague darrere d'hores i hores i pàgines i pàgines de veritats a mitges i que siga capaç de convèncer aquest 15% que el camí no és la violència.

En nom de la democràcia no es pot burxar sense escrúpols en una fractura social sense precedents com la que s'ha produït amb l'assassinat de Blanco. Perquè així no es combat la guerra. La guerra es combat precisament donant a la societat

basca la pau que demana i al preu a què la demana. I això és, entre d'altres, el reagrupament dels presos bascos en presons basques, una mesura que ETA ha demostrat no desitjar i una demanda que HB ha perdut davant del nacionalisme moderat avalada per la legislació europea i per veus tan equànimes com la del premi Nobel de la Pau Pérez Esquivel. Si el govern vol treballar per la pau ha de donar a Euskadi la pau que reclama, no precisament allò que no ha deixat

"En nom de la democràcia no es pot burxar sense escrúpols en una fractura social sense precedents com l'esdevinguda amb l'assassinat de Miguel Ángel Blanco. La guerra es combat donant a la societat basca la pau que demana."

aquell país sortir mai de la guerra. Tan vergonyós resulta en nom de la pau adoptar mesures que, encara que siguen reclamades per l'esquerra *abertzale*, són els camins encertats? Les campanyes mediàtiques també haurien de servir per guanyar aquestes batalles autèntiques en nom de la democràcia. Campanyes utilitzades per la dreta i per l'esquerra per criminalitzar de passada qualsevol nacionalisme que no siga el nacionalisme centralista espanyol. Les paraules de Felipe González dient que es comença demanant l'autodeterminació i s'acaba demanant la neteja ètnica, o la demanda d'abolició de les *ikastolak* perquè fomenten l'odi contra els espanyols, feta pel president de la Junta d'Extremadura, Juan Carlos Rodríguez Ibarra, en són dos clars exemples. ■